

Màrius Torres

Palabras de la muerte

⇒ L'autor

Màrius Torres (Lleida, 1910 – Sant Quirze Safaja, Vallès Oriental, 1942). Fill d'una família benestant, intel·lectual i d'ideologia republicana, metge de professió, va escriure la major part dels seus poemes els últims set anys de la seva vida, malalt de tuberculosi i reclòs al sanatori de Puigdolena, un oasi de tranquil·litat mentre que la resta del món embogia amb les dues guerres (la Guerra Civil i la II Guerra Mundial) i els seus familiars i amics abandonaven el país.

Va iniciar la seva trajectòria literària com a distracció mentre estudiava medicina, d'aquesta època és la comèdia *Una fantasma com n'hi ha poques*, però va ser en els últims anys quan la literatura passà a ocupar el primer pla de la seva vida. Ell s'autodefinia com "un metge que fa versos" o com "aquesta cosa absurda: un poeta líric". El dia a dia del sanatori li permetia cultivar les seves aficions: llegir, escriure, tocar el piano i passejar. El seu repertori de lectures era força extens, des d'autors clàssics com Plató, Aristòtil i Lucreci fins a Bergson i Nietzsche, també narrativa, assaig i sobretot poesia: Baudelaire, Carner, Riba, García Lorca o Maragall.

⇒ L'obra

Màrius Torres no va publicar en vida, però va deixar més de cent poemes inèdits. L'any 1947, el seu amic Joan Sales va publicar-los a Mèxic, pòstumament, en el llibre *Poesies*, una recopilació breu i intensa de la seva obra.

Els poemes de Màrius Torres, alats, impregnats de música, amb ressonàncies romàntiques i simbolistes, ens acosten a temes com l'etern cicle de la vida a la natura, on mort i vida s'agermanen; la solitud dels humans, per ben acompanyats que estiguin; la dualitat entre confiança i temor davant la divinitat; el neguit davant la temença del dolor que s'acosta i la voluntat de sobreviure com a membre d'un poble a les malvestats històriques.

En l'actualitat és considerat per la crítica un dels poetes catalans més importants del segle XX i ha estat traduït al castellà i a l'anglès. Els aspectes més valorats de la seva obra són la intensitat moral i sentimental dels seus continguts, la musicalitat dels seus versos, comparable a la dels millors simbolistes, la simbiosi perfecta entre els temes tractats i els procediments poètics, la noblesa de la llengua, una profunda espiritualitat que depassa l'adscripció a cap credo concret, un arrelat civisme i un to de confessió.

Com a curiositat, la seva "**Cançó a Mahalta**" (sèrie de poemes dedicats a la seva amiga i estimada Mercè Figueras) ha estat musicada per Lluís Llach, al seu treball *Poetes* (2004).

Torres, Màrius. *Palabras de la muerte*. Barcelona: DVD, 2010.

En aquest llibre, publicat amb motiu de la commemoració del centenari del naixement de Màrius Torres, en edició preparada per Txema Martínez i prologada per Antonio Jiménez Millán, quinze poetes i traductors actuals aboquen a l'espanyol l'obra d'un poeta que sembla haver-se apartat del temps per parlar, avui, de la mort des de la música, des de l'amor, des de la plena i poderosa celebració de la vida.

⇒ Bibliografia a la xarxa de biblioteques

- ∞ 32 *poemas*. Madrid: Huerga & Fierro, 2010: **P 833 Tor**
- ∞ *Antología: edición bilingüe*. Valencia: Pre-Textos, 1999: **P 833 Tor**
- ∞ *Com un foc invisible... : antologia poética*. Barcelona: Educaula, 2009: **P 833 Tor**
- ∞ *Les coses tal com són*. Barcelona: A Contra Vent, 2011: **N 833 Tor**
- ∞ *Una fantasma com n'hi ha poques: farsa en tres actes*. Reus: IMAC, 2007: **T 833 Tor**
- ∞ *Màrius*. [Lleida?]: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 2002: **P 833 Tor**
- ∞ *Poesías*. Manresa: Abadia, 2009: **P 833 Tor**
- ∞ *Poesies de Màrius Torres*. Lleida: Pagès, 2010: **P 833 Tor**
- ∞ *Recull de poemes: 1991-2001*. Lleida: Pagès, cop. 2010: **P 833 Tor**
- ∞ Ribas, M. Rosa. *Les ales del vent* [enregistrament sonor]. Barcelona: Columna Música, 2010: **CD 3.RIB 31**
- ∞ *Tres poetes simbolistes: Josep Estadella, Jaume Agelet, Màrius Torres*. Barcelona: Edicions del Mall, 1986: **P 833 Tre**
- ∞ *Versions de poesia europea per Màrius Torres*. Lleida: Pagès, 2010: **P 80 Ver**
- ∞ Xavier Monge Trio. *Altres cançons a Mahalta* [enregistrament sonor]: *músiques sobre els poemes de Màrius Torres*. Lleida: Quadrant, DL 2006: **CD 1.XAV 30**

Sobre Màrius Torres i la seva obra:

- ∞ Badia i Cardús, Montserrat. *Estudi lingüístic de la metàfora en Màrius Torres*. [Barcelona]: Abadia de Montserrat, 1983: **833.3(Tor) Bad**
- ∞ Boixareu i Vilaplana, Mercè. *Lectures de Carles Riba i Màrius Torres*. Barcelona: Abadia de Montserrat, 1993: **833.3(Rib) Boi**
- ∞ *Màrius Torres l'home i el poeta*. Barcelona: Edicions del Mall, 1986: **833.3(Tor) Pra**
- ∞ Pascual i Piqué, Antoni. *Tres poetes, tres mestres: cap a una teràpia autobiogràfica: Rainer Maria Rilke, Antonio Machado, Màrius Torres*. Maçaners: Abadia, 2006: **80.35"19" Pas**
- ∞ Prats Ripoll, Margarida. *Invitació a Màrius Torres*. Lleida: La Paeria. Ajuntament de Lleida, DL 1992: **833.3(Tor) Pra**
- ∞ Prats Ripoll, Margarida. *Màrius Torres: del poeta al lector*. Lleida: Pagès, 2008: **92(Tor) Pra**